

جہانِ علم و فناوری

ہفت روزہ

پاییز ۱۳۹۹

هفته پژوهش و فناوری نخستین شماره

مصاحبه با خانم دکتر حجاریان
مدیر «دفتر ارتباط با صنعت و جامعه»
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب

مدیر «دفتر ارتباط با صنعت و جامعه» دانشگاه، از امضای ۲۱ تفاهم نامه در ۸ سال گذشته و قرار دادهایی با مراکز صنعتی خبر داد:

دکتر نسترن حجاریان: «در دوره شیوع کرونا هم قرار داد امضا کردیم»

کرونا، بسیاری از شغل‌ها را تحت تاثیر قرار داده، است. مسأله‌ای را به رکود برده و در عین حال، موقعیت‌های تازه‌ای خلق کرده است. در چنین شرایطی، تحکیم ارتباط «دانشگاه و صنعت» می‌تواند از آسیب‌ها بکاهد و «هم افزایی» تاثیر گذاری» برای «توسعه علمی ایران عزیز» ایجاد کند. معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران غرب، با در کار این شرایط، از سال گذشته، تفاهم نامه‌ها و قراردادهایی با بخش‌های مختلف صنعت منعقد و اجرایی کرده است. «دکتر نسترن حجاریان»، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران غرب و مدیر «دفتر ارتباط با صنعت و جامعه» در گفت و گو با «خبرنامه پژوهش و فناوری» از انعقاد سه قرار داد در راستای تفاهم نامه‌های بسته شده در سال‌های ۹۸ و ۹۹ خبر می‌دهد و چشم اندازهای پیش روی بخش «ارتباط با صنعت و جامعه» دانشگاه را تشریح می‌کند. او همچنین با اشاره به اهداف و برنامه‌های «مرکز تحقیقات صنعت و سلامت» و «مرکز تحقیقات اقتصاد خلاق» بر لزوم تقویت این مراکز تاکید می‌کند: «اقتصاد و صنعت دنیا هر روز بیش از گذشته، دانش محور می‌شود، شیوع کرونا هم، این روند را تسریع کرده است. با این وصف، برای حفظ و ارتقاء موقعیت صنعت و دانشگاه و توسعه پایدار کشور، راهی به جز تقویت ارتباط این دو نهاد، پیش رویمان نیست». این را دکتر نسترن حجاریان می‌گوید. او فارغ التحصیل رشته مهندسی صنایع و از اساتید گروه صنایع دانشگاه است. مصاحبه را بخوانید:

زندگی و پایش سلامت جامعه» شکل گرفته است. در این راستا این مرکز می‌تواند با شرکت‌ها و مراکز صنعتی، دولتی و غیر دولتی برای برگزاری دوره‌های آموزشی و برگزاری کارگاه تفاهم نامه امضا کند. تدوین و ترجمه کتاب‌های مرتبط با سلامت و برگزاری کارگاه‌های آموزشی سلامت محور برای دانشجویان از دیگر برنامه‌های «مرکز تحقیقات صنعت و سلامت» است. تاکنون هسته‌های پژوهشی «سلامت صنعت و جامعه» تشکیل شده اند تا طرح‌ها و تفاهم نامه‌های جالبی را با مراکز مختلف پیگیری کنند. از جمله این مراکز می‌توانم به «سازمان نظام رانشناسی»، «سازمان هواپیمایی»، «معاونت درمان وزارت بهداشت و آموزش پزشکی»، «ستاد مبارزه با مواد مخدر» و «بیمارستان مسیح دانشوری» اشاره کنم. به نظر می‌رسد در شرایط فعلی تقویت «مرکز تحقیقات صنعت و سلامت» می‌تواند گزینه درستی برای کمک به سلامت جامعه و صنعت کشور باشد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب ظرفیت خوبی برای کمک به سلامت مراکز صنعتی، اجرایی دولتی و غیر دولتی کشور دارد.

در شرایطی که مشکلات متعدد اقتصادی، مسیر توسعه کشور را سخت کرده است، دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران غرب، با چه انگیزه و هدفی اقدام به راه اندازی «مرکز تحقیقات اقتصاد خلاق» کرده است؟

اتفاقا در شرایطی که اقتصاد به سختی افتاده است نیاز به خلاقیت داریم. تن رنجور اقتصاد ایران با خلق ایده‌های نو (و نه الزاما بومی سازی ایده‌های دیگران) می‌تواند تقویت شود. «مرکز تحقیقات اقتصاد خلاق» (اواخر سال ۱۳۹۸) و همزمان با شیوع ویروس کرونا، سیاست‌گذاری‌های جدید خود را تدوین کرده است. ساخت و راه اندازی کارگاه تولیدات دیجیتال (Fab Lab) در مرکز تحقیقات اقتصاد خلاق با استفاده از دستگاه‌های بروز، این امکان را فراهم می‌آورد تا پیچیده ترین ایده‌های ذهنی به راحتی تولید و عرضه شوند. یکی از برنامه‌های اصلی «مرکز تحقیقات اقتصاد خلاق» در شرایط فعلی، برگزاری نشست‌های پژوهشی و کارگاه‌های آموزشی برای آشنایی علاقه مندان به قابلیت‌های فناوری (Fab Lab) است. «تولید فیزیکی و واقعی» فرم‌های پیچیده خلق شده توسط نرم افزار به منظور درک بهتر نقاط قوت و ضعف ایده خلاقانه و همچنین عینی آن، «ساخت محدود و وسایل خاص مانند زیورآلات، وسایل خانه و... به صورت کاملا شخصی سازی شده و منحصربه‌فرد»، «ساخت سریع و نامحدود پروتوتایپ‌های طراحی شده به منظور ارائه به مراکز و کارخانجات» و «ساخت نمونه‌های پروتز در رشته‌های پزشکی» از جمله امکانات فن آوری نوین (Fab Lab) است که در کارگاه‌های «مرکز تحقیقات اقتصاد خلاق» قابل ارائه است.

هفته پژوهش و فناوری «فرصتی است برای ابراز فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه، قدر دانی از زحمات فعالان این حوزه و تاکید بر نقش ممتاز پژوهش در مسیر توسعه کشور. شما هم لطفا یک جمله به این جملات اضافه کنید.

اجازه بدهید ابتدا «هفته پژوهش و فناوری» را به همه پژوهشگران، اساتید، مدیران و دانشجویان عزیز تبریک بگویم. مخصوصا همکاران سخت کوشم در معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب. بعد از آنها می‌توانم بگویم: نمی‌توان کشوری را پدید آورد که بدون تکیه بر پژوهش و تعمیق دانش کاربردی توسعه یافته باشد. پس چه دانشگاهیان و چه صنعتگران، باید کاربردی کردن دانش و پژوهش را بیش از گذشته جدی بگیرند. همه با هم.

ارشد دانشگاه، ظرفیت‌های خلاق و متعددی برای کمک به توسعه صنعت و اقتصاد کشور دارند. از واژه «خلاق» و «متعدد» استفاده کردم تا به وضوح نشان دهم که خلاقیت، بخش جدانشدنی از فعالیت دانشگاهی است. وقتی این خلاقیت در کنار فعالیت صنعتی قرار گیرد، می‌تواند حدس زنی که چه اتفاق خوبی رقم خواهد خورد، به ویژه آنکه این ظرفیت‌ها در دانشگاه یکی دو تا نیست، بدین منظور و در راستای تفاهم نامه فی المابین تهران غرب و شرکت فولاد مبارکه چندین طرح تحقیقاتی از سوی اساتید با توجه به نیازمندی‌های اعلام شده در سایت فولاد مبارکه تهیه و ارسال گردیده که برخی از آنها منجر به عقد طرح‌های تحقیقاتی شده است و برخی دیگر در حال بررسی می‌باشند.

با این اوصاف، اگر بخواهید برای فعالیت یکساله تان خروجی عملی ذکر کنید به چه مواردی اشاره خواهید کرد؟

حاصل فعالیت‌های «دفتر ارتباط با صنعت و جامعه»، عقد ۲۱ تفاهم نامه از سال ۹۲ با مراکز معتبر صنعتی و اجرایی بوده است که در حال حاضر ۱۱ تفاهم نامه فعال می‌باشند. از آن جمله می‌توانم به عقد قرار داد با شرکت فولاد مبارکه اصفهان، پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات مخابرات ایران، شرکت بهره برداری متروی تهران، شرکت آب و فاضلاب استان تهران، شرکت شاتل، اتحادیه کشوری سوخت‌های جایگزین، دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی و یکی از دانشگاه‌های آتریش اشاره کنم. همین جاز همه اساتید محترم تقاضا دارم اگر در راستای این تفاهم نامه‌ها ایده‌ایی برای عقد قرارداد دارند حتما به دفتر ارتباط با صنعت منعکس نمایند.

شیوع ویروس کرونا، چه تأثیری بر فعالیت «دفتر ارتباط با صنعت و جامعه» گذاشته است؟

شیوع ویروس کرونا طبیعتا، همه بخش‌های دانشگاه و صنعت را تحت تاثیر قرار داده است. اما جالب است بدانید که در همین سال، سخت، با همت معاون محترم پژوهش و فناوری و پرسنل زحمت کش دانشگاه و همچنین حمایت سرکار خاتم دکتر دادندیش، ریاست محترم دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران غرب قرارداد همکاری خوبی با «شرکت دریایی سیراف» امضا کردیم. اجرای دقیق و مستمر «قرارداد با شرکت فولاد مبارکه اصفهان» و «قرارداد اتحادیه سوخت‌های جایگزین» از دیگر فعالیت‌هایی بود که اجازه ندادیم تا شیوع کرونا، آنها را تحت تاثیر قرار دهد. از محل این قراردادهای توانستیم ضمن کمک به صنعت، برای واحد درآمدزایی کند.

خانم دکتر حجاریان، از دیگر بخش‌های معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه، «مرکز تحقیقات صنعت و سلامت» است. تشکیل این مرکز در کنار «مرکز تحقیقات اقتصاد خلاق»، نشان دهنده عزم دانشگاه برای تفکیک و تخصصی سازی حوزه‌های پژوهشی است. مایلیم در هفته پژوهش، اقدامات دست انجام این مراکز را تشریح کنید.

«مرکز تحقیقات صنعت و سلامت» با هدف «توسعه کیفی و کمی پژوهش و فناوری در زمینه سلامت»، «طراحی و تولید محتوای بومی برنامه‌های آموزشی- درمانی»، «طراحی و تولید تجهیزات با استفاده از فناوری‌های نوین در حوزه سلامت»، «ارتقاء سلامت در صنعت، جامعه» و «تغییر و اصلاح سبک

«دفتر ارتباط با صنعت و جامعه» اساسا به چه منظور در دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران غرب تشکیل شد؟

پیش از پاسخ به سوال شما مایلیم از همه اساتید و مدیران دلسوز و همچنین کارکنان سخت کوش این دفتر که برای تقویت ارتباط دانشگاه با صنعت، تلاش کرده اند سپاسگزاری کنم. «دفتر ارتباط با صنعت و جامعه» با هدف «پاسخگویی به چالش‌های صنایع مختلف توسط اساتید» و «سوق دادن مطالعات و تحقیقات دانشجویی در جهت نیاز صنایع و دستگاه‌های اجرایی از طریق دوره‌های کارآموزی و بهبود دهنده‌های شغلی و استخدام دانشجویان» شکل گرفته است. از دیگر اهداف تشکیل این دفتر می‌توان به «ترویج روح تحقیقات کاربردی در علوم مختلف از طریق حمایت ملای و معنوی» و «آشنایی دانشگاه با تجارب موجود در عرصه صنعت و شناخت محدودیت‌های این عرصه» اشاره کرد.

خانم دکتر، در یکسال گذشته، بواسطه شیوع ویروس کرونا، تحول بی نظیری را هم در شیوه تحصیل در دانشگاه و هم در شرایط صنعت و مشاغل مرتبط با آن شاهد بوده ایم. کلاس‌ها غیر حضوری شده اند و موقعیت‌های صنایع نیز تغییرات زیادی کرده است. در این شرایط، شما در «دفتر ارتباط با صنعت و جامعه» چه تدبیری اتخاذ کرده‌اید؟

بر این باورم که اقتصاد و صنعت دنیا هر روز بیش از گذشته، «دانش محور» می‌شود. شیوع کرونا هم، این روند را تسریع کرده است. با این وصف، برای حفظ و ارتقاء موقعیت صنعت و دانشگاه و توسعه پایدار کشور، راهی به جز تقویت ارتباط این دو نهاد، پیش رویمان نیست. ما در دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران غرب، با درک این مسئولیت، در یکسال گذشته تلاش کرده ایم تا با مراکز دولتی، خصوصی و صنایع مختلف تعامل مستقیم و سازنده‌ای ایجاد کنیم. روند عقد قراردادهای تسهیل و تلاش کردیم مراکز صنعتی، شناخت درستی از ظرفیت‌های موجود در دلمگوه پیدا کنند. از سوی دیگر کوشیدیم دانشگاه نیز، نیازهای صنعت را ملموس تر بشناسد و شیوه‌های آموزش و تحقیقات علمی را منطبق بر نیازهای صنعت تنظیم و ارتقا دهد. با توجه به اینکه یکی دیگر از وظایف این حوزه رسیدگی به کارآموزی دانشجویان است و شیوع کرونا حضور دانشجویان را در مراکز صنعتی محدود کرده است بر آن شدیم در راستای تفاهم نامه‌های منعقد شده فی مابین دانشگاه و واحدهای صنعتی، دوره‌های مجازی کارآموزی برای دانشجویان برگزار نماییم.

یکی از گلوگاه‌هایی که باعث شده ارتباط بین صنعت و دانشگاه، آنگونه که بایسته است شکل نگیرد، شناخت ناکافی جامعه از ظرفیت‌های دانشگاه برای کمک به توسعه صنعتی و اجرایی کشور است. آیا «دفتر ارتباط با صنعت و جامعه» در این باره گامی برداشته است؟

اتفاقا یکی از اهداف این دفتر، «بهبود نگرش جامعه درباره توانایی دانشگاه در کمک به طرح‌های اقتصادی و توسعه‌ای» است. هم اساتید و هم دانشجویان

آیین امضای تفاهم نامه همکاری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب و شرکت فناوریان سیراف

در این تفاهم نامه دانشگاه معتمد می شود در چارچوب مقررات سازمان مرکزی موضوعات ارجاع شده در زمینه صنایع دریایی را در قالب این تفاهم نامه با همکاری شرکت فناوریان سیراف اجرا نماید. مدت تفاهم نامه از زمان امضاء سه سال می باشد و در صورت توافق طرفین، قابل تمدید است.

دکتر دادندیش رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب در این خصوص گفت: نیاز جامعه به توسعه زیاد شده و دانشگاه نمی تواند نسبت به آن بی تفاوت باشد، ما افتخار داریم این تفاهم نامه را امضاء کنیم و در این راستا اولین قرارداد را نیز امضاء می کنیم تا بتوانیم خدمت بیشتری به دانشجویان و اساتید ارائه دهیم و کمک کنیم صنعت کشور حرکتی کند. شایان ذکر است این تفاهم نامه در ۲۶ مرداد ۹۹ توسط رئیس واحد تهران غرب و مدیر عامل شرکت فناوریان سیراف به امضاء رسید و مقرر شد با اولویت بندی و پیگیری به موضوعات آن پرداخته شود.

تفاهم نامه همکاری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب با شرکت فناوریان سیراف بمنظور همکاری علمی و پژوهشی و قرار داد ارائه خدمات آموزشی میان دو مجموعه با حضور دکتر پروین دادندیش، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد دکتر حسن

ابراهیم پور ضیایی، مدیر عامل شرکت فناوریان سیراف، زرگامی، مدیر تحقیق و توسعه، ذرفولیان، مدیر روابط عمومی سیراف، دکتر وحید حاجی پور، رئیس سرای نوآوری، دکتر زینال نژاد، رئیس مرکز آموزشهای آزاد، دکتر لشکری زاده، مدیر کل حوزه ریاست و روابط عمومی، دکتر حجازیان، مدیر ارتباط با صنعت، دکتر محسن قیصری، مدیر سیاست گذاری معاونت فناوری و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی در سالن ایده تا عمل مجتمع پیامبر اعظم (ص) واحد برگزار شد.

بر اساس این تفاهم نامه، مشارکت در ساخت نیازها، اولویت های حمایتی، فرصت های سرمایه گذاری، زمینه های مناسب فناوری و جذب سرمایه گذاری در موضوعات مرتبط با صنایع دریایی کشور، همکاری با هدف تبدیل ایده های فناوری و کارآفرینی به محصول یا خدمت، تجاری سازی دستاوردهای پژوهشی، رشد سریع استارت آپ های نوین و فناوری در زمینه صنایع دریایی کشور، همکاری در زمینه ارائه خدمات علمی، مشاوره ای و صنعتی در زمینه های فنی مرتبط با صنایع دریایی کشور، همکاری در زمینه شناسایی روش ها و فنون ارزیابی، ارزش گذاری فراهم آمده است.

گزیده ای از مجموعه فعالیت های مرکز ارتباط با صنعت به روایت تصویر:

